

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: **Őszi gyorsfénykép a**

Cím: **"Muzi"ról**

Forrás: **Javítsák meg Kisfaludy Károly**

**szobrának golyósérült orrát,
mossák le a csúnya fal-költészetet**

Magyar Nemzet
(Hely)

1957. 11. 10. (dö)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

712.21

"1957."

Személy

Helyszám

Verescsagin csodálatos festményén a Sipka-szorosban minden csendes — a Múzeumkertben viszont nem. Pedig »téli menetrend szerint« zár november 4-e óta az Országos Széchényi Könyvtár, hiába hirdeti, a vasrácsos kerítés tárt kapuja mellett az aranybefűs üvegtábla, hogy könyvtári záróra este 10 órákor. Messze jár már a nyár nagy és szép fővárosunk e legnépszerűbb közparkjától, sőt az ősz is utolsó búcsút int éppen: mint valami hangulatos tájfilmen, úgy peregnék az egyre kopárabb százados szilfák és vén akácok ágairól a megmaradt utolsó levelek is. S még egy bizonyíték a kedves »Muzi« őszei hangulatáról: a szerelmesek egyszerűen eltűntek, az utolsó langyos napsugárral. Bevonultak a jól fűtött eszpresszók tájára. Maradtak a minden évszak törzsvendégei, a nagyszülők unokáikkal, a labdát pattogtató kamaszok, és a Nemzeti Múzeum padlásának galambjai. A galambok most szüretelnek. A Főkert gondos és előrelátó kertészei nem vették komolyan az ideit tartós ősz aranyló napsütését, a »pót-vénasszonyok nyarát«. Menéndrend szerint felásták a tarka muskátlitöveket, árvácskákat, sőt az őszirózsákat is és üvegházakba telepítették. A galambok vidáman keresgélnek fergek után a szépen felásott

fekete földcsfkok hantjain, s röpdősnek az úde pázsiton, ha kiflicsücskével közelítő piros fejkötős kislányt pillantanak meg.

Nagymama újságot olvas s a Buchwald-széktől néhány lépésnyire kirobbanó kedéllyel püföli egymást két kis unokája.

— Nyugalom, Pistike, jó légy! — inti a saját maga által óhajtott csendre és rendre a nekibuzdult kis hősöket nagymama, de hiába próbál elmélyülni a Szputnyik II-ről szóló jelentésekbe, végül is el kell búcsúznia újságjától, mert Pistike egyetlen mozdulattal elhasítja az újságlapot.

Öreg bácsi avatkozik jó tanáccsal a családi idillbe:

— Ilyenkor ne sajnálja asszonyom a tenyerét! — mondja végtelen nyugalommal és derűs jószággal, majd megnyugtatta a méltatlankodó asszonyságot, hogy az imént ő a Puskin utca felőli hintánál teremtetett igazságot — ugyan-csak a tenyerével. Halljuk is arról a tájékről a bömbölést, mely azonban hamarosan véget ér, mert a lurkók megosztóznak a hintán, s valamelyik már kiabálja is:

— Gyere, nagypapa, lökjél! Ifjú asszonyka aktatáskás, zubbonyos, fiatal férfit csókol arcon. A férfi alvó eszemót tologat sportkocsiban. Amint elhaladok mellettük,

kihámozom szavaikból, hogy férj és feleség. Az asszonyka ebédszünetben közeli munkahelyéről, a Kálvin téri nagy áruházból csak úgy munkaköpenyben kiszaladt meglátogatni férjeurát és gyermekét. Eppen búcsúznak, s az asszony utasítást ad, hogy mielőtt a férj munkába sietne délutáni műszakra, rakjon még otthon a cserépkályhára.

Könyvtárlátogatók jönnek és mennek. Diákok, vidéki kirándulók betűzgetik Arany János szobrának háta mögött a főbejárat ódon lépcsőin Vasvári Pál domborművét, melyet 1926-ban helyeztek oda a márciusi ifjúság múzeumkerti nagy szónokának, a szabadságharc vértanújának emlékére, a róla elnevezett irodalmi kör tagjai. A kert szobrai körül általában nyugalom van: *Berzsenyi Dániel*, a niklai remete és széphalmi társa, *Kazinczy Ferenc* körül. *Hermann Ottó* alig-alig kandikál elő az átmenő forgalom sietői felé egy terméskő védőbástyafalából. Pedig megérdemelne egy feliratot, mert nem mindenki ismeri a nagy polihisztor érdemeit. Kissé hiányos — mondja éppen egy ifjú egyetemista, aki a könyvtárból jön — *Rómer, Pulszky és Hampel*, a magyar régiség-

tudomány e három nagyírú megalapítójának emlékműve is. Pedig a megemlékező *Fraknoi Vilmos*, a múzeumok

és könyvtárak egykori főfelügyelője nyilván nem fukarkodott, amikor hallhatatlan elődjének emlékeztére farragattá ezt a szép domborművet. Nem elég a három név keresztnev nélkül.

A 155 éves „Muzi”-ban, mint ahogyan Pásztor Árpád, a békeévek jótollú riportere nagyhatású regényében emlegeti, csak éjszakánként csendesül el az élet. A »Muzi«-nak vannak hangosabb és csendesebb tájai, de kapuzárásig teljes csend itt soha nincs. Nem a Múzeum körút vidám villamosbűgása, autóinak suhanása, vagy a Bródy Sándor utcai autóbusszárat, a Kőbánya felé robogó 9-es jelenti itt az életet. A »Muzi« hagyományai nemzedékről nemzedékre szállnak. Most már mind több és több park, játszótér, sőt játszó utca nyílik Budapesten. A »Muzi« a maga patinájával mégis vezet. Mert a fűre lépni ugyan itt is tilos, mint bárhol a többi parkokban. Padot, fát rongálni itt sem szabad. De a »Muzi«-ban mindenki megtalálja a maga helyét. Hátul a Puskin utca felől nincs park, az öreg fák tájékán éppen tanítás utáni osztálymunkaközést vív elszántan a *Lónyay utcai iskola* nekivetkőző ifjúsága. Nem látnak, s nem hallanak, csak a labdát kergetik. S az öreg ór, Józsi bácsi szemét huny a dolgok fő-

lött. Kárt nem csinálnak, az ablaktól messze futkosnak, s rugdosnak, miért ne játszhatnák ki magukat kedvükre?

Széchenyi Ferenc gróf, kinek szobra az időkől megfekedetten áll, kezében a pecsétes múzeumi alapítólevelet tartva, valószínűleg az ifjúságra is gondolt, amikor ilyen tekintélyes területet kanyarítottatott a Nemzeti Múzeum köré.

Himfyt, a balatoni szerelmesdalok költőjét szintén nem találhatja el a messzire rúgott labda, mert *Kisfaludy Sándor* vitézkötéses mentéjében bokroktól védetten emlékeztet *Szegedy Rózára*, s a Balaton mosolyára. Szobrát 1848-ban »Magyar és Erdélyhon leányai« állíttatták. Ők így

mondták: készítették. A szabadságharcra általában szüntelenül emlékeztek ez a kert, hiszen *Garibaldi* és *báró Monti Sándor* ezredes, az 1849-ben hazánkban hősiessen harcolt olasz légió vitéz parancsnoka is itt kapott szobrót. Lehetetlen viszont el nem komorulnunk, amikor a labdarúgó gyerekektől távolodva a másik Kisfaludyhoz, Károlyhoz érkezzünk. A mellszobor feliratát bizony be kellene már aranyoztatni, mert megkopott, s alig befűzhető, hogy ez a szobor nemcsak a költő, hanem *Ferencci István* szobrásznak is emléke, aki a magyar szobrászat első művelője volt

és akinek ez az egyetlen köztevéen álló műve. 1836-ban készült, de a fasiszta háború 1944-ben költőnk emlékművét rombadöntötte. Budapest dolgozó népe a mellszobrot lemásoltatta s 1952-ben felállította. *Kisfaludy Károly* szobrának orrahegye most megint sérült: múlt év októberében találta el puskagolyó!... A fáradtan hulldogáló őszi levelek szépen megtelepsznek a szobor körül s még ők is elkerülik a költő arcát, mely puskagolyó helyett inkább simogatást érdemelne, vagy talán most már, hogy nyugodtan élünk, újabb restaurálást!...

A restaurálásról eszünkbe jut még valami: az ódon falakon feliratok becstelenednek. Krétával, szénnel, vörösrózzával közlik az olthatatlan frászágyban szenvedők, hogy »itt járt Nemesek« (nyilván a Pál utcai fiúkból!), s hogy »Gombi és Gógi nagyon szerelmesek«. Iderajzolt szív is bizonyítja, átdöfött nyíl! De Nemesek maradjon otthon, ha ilyen nevelés, a szerelmesek pedig vessék fába szüttő üzeneteiket, vagy küldjenek értesítést eljegyzési kártyán.

A »Muzi« hagyományaihoz, a költők szobraihoz, a gondozott parkhoz méltatlan az ilyesmi. Szeressük a »Muzi«-t úgy, hogy számúzzuk az izléstelenséget. Mert amikor lehullanak a levelek, s kopárabb a kert feltűnőbb, kiáltóbb a sok falfelirat is.

Szabó József